Over engelen, goden en helden

VERHALEN UIT DE
GROTE WERELDRELIGIES

Over engelen, goden en helden

VERHALEN UIT DE GROTE WERELDRELIGIES

verzameld en opnieuw verteld
door Janny van der Molen
met illustraties van Els van Egeraat

Uitgeverij Ploegsma Amsterdam

Voor Sarah en Thijs

Kijk ook op www.ploegsma.nl

ISBN 978 90 216 6526 9 / NUR 224

Tweede druk 2008
© Tekst: Janny van der Molen 2007 (christelijke jaartelling), 5767 (Joodse jaartelling), 2550 (boeddhistische jaartelling van Thailand, maar 2133 in Tibet), 1428 (islamitische jaartelling), 2064 (hindoeïstische jaartelling)
© Illustraties: Els van Egeraat 2007
Vormgeving: Steef Liefting
© Deze uitgave: Uitgeverij Ploegsma bv, Amsterdam 2007
Dit boek kwam mede tot stand dankzij een subsidie van het JM Fonds

Alle rechten voorbehouden.

Inhoud

Voor je begint met lezen 9
Dank 11

Boeddhisme

Inleiding
Wie was Boeddha? 13
Zijn er veel boeddhistische verhalen? 14
Waarover gaat het in het boeddhisme? 14
Hoe prins Siddhartha Boeddha werd
Een wel heel vreemde droom 16
De baby voor wie het bloemen regende 19
Opgesloten in de mooiste paleizen 25
De prins die geen prins meer wilde zijn 29
Weg mooie kleren, weg huis, weg lekker eten 34
Mara de Boze treitert Siddhartha 40
Boeddha zijn: hoe doe je dat? 45
Koning Suddhodana mist zijn zoon 50
Hoe een monster verslagen werd door een rietje 54
Hoe het gouden hert Nigrodha alle dieren redde 58
Eerlijk duurt het langst 63

Jodendom

Inleiding
Wie zijn de Joden? 71
Waarover gaat het in het jodendom? 72

De schepping
Hoe het allemaal begon 75
Het begon zo mooi... Maar toen? 79
Het gaat van kwaad tot erger... 84
Avraham, Jitschak en Jaäkov
Hoe een oud omaatje toch nog moeder werd 88
Over vaders en hun zonen 93
Er waren eens twaalf broers (maar slechts één had een mooie mantel) 99
Ik ben het: jullie broer! 104
Het verhaal van Mosjee
Een baby in een mandje 110
God vraagt Mosjee nogal wat 115
Vrijlaten? Geen sprake van! 118
Wat is die farao koppig! 122
Vrij! Eindelijk vrij! 126
Het regent brood 130
'Maak van mij geen beeld' 133

Hindoeïsme

Inleiding
Hindoe, is dat de naam van een God? 139
Bestaat het hindoeïsme al lang? 139
Waarover gaat het in het hindoeïsme? 140
Wat zijn de belangrijkste goden van het hindoeïsme? 140
Geloven alle hindoes op dezelfde manier? 142
Het wonderbaarlijke leven van Krishna
Vishnu bedenkt een plan 144
Kamsa houdt zijn zus goed in de gaten 148
Kamsa heeft spijt. Of toch niet? 151
Een pratende baby...? 154
Niet zomaar een jongetje! 158
Brahma haalt een geintje uit met Krishna 163
Alle meisjes worden verliefd op Krishna... 169
Een dans om nooit te vergeten 175
Narada wil het lot een handje helpen 181
De hele stad loopt uit voor de worstelwedstrijd 185
De smeekbede van de godin van de aarde wordt vervuld 190
De jongen met het olifantenhoofd 195
Godin Saraswati laat de demonen een toontje lager zingen 201

Christendom

Inleiding
Wie was Christus? 207
Wat is het belangrijkste boek van christenen? 207
Waarover gaat het in de Bijbel? 208
Wat is de belangrijkste boodschap van het christendom? 209
Wat moet je verder weten voor je de christelijke verhalen gaat lezen? 210
Over een belofte die lang, lang geleden werd gedaan 211
Het verhaal van Jezus
Over een engel, een wonder en een stal 217
De koning van álle mensen 223
Wat een griezel van een koning! 227
Een doodgewone jongen... of toch niet? 230
Hoe water verandert in wijn en doden opstaan 235
Niet iedereen vindt hem aardig 240
Hoe de man die wonderen kon verrichten, wreed werd gedood 246
Is nu echt alles voorbij? 253
Het verhaal over de Samaritaan die medelijden had 257
Het verhaal van de verloren zoon 259
Het verhaal van de vijf slimme en vijf domme meisjes 262

Islam

Inleiding

Islam: wat betekent dat? 265
Wie was Mohammed? 266
Geloofden de mensen meteen in Mohammed? 267
Wat hebben islam, christendom en jodendom met elkaar gemeen? 267
Wat voor soort verhalen staan er in dit boek? 268

Hadjar en Isma'iel en het wonder van ZamZam 269
Joenoes' avontuur in de buik van de walvis 274

Verhalen uit het leven van Mohammed

De man die de goden vroeg om tien zonen 279
Het jaar van de olifant 283
Een gezegend schepseltje 288
De feestmaaltijd van de monnik 292
'Mohammed, trouw met mij!' 297
Waar komt die stem vandaan? 300
'Er is geen god behalve Allah, en Mohammed is zijn boodschapper' 304
Hoe moet het nu verder? 309
Hoe het leven van Mohammed gered werd door... een spin 313

De man die hulp nodig had 318
Over de arme sloeber die een rijk man had kunnen worden 321

Personen en begrippen 324

Voor je begint met lezen

Heb je wel eens gehoord van Joenoes uit Nainawa? Of van de mooie Saraswati? Nee?! Dan toch zeker wel van prins Siddhartha of van Jozef met de mooie mantel?

Eerlijk gezegd kende ik deze namen tot een tijdje geleden zelf ook niet. Toen ik klein was, lazen mijn vader en moeder voor uit de kinderbijbel. Dus Jozef kende ik wel. En Joenoes heette in 'onze' verhalen Jonas, en die kende ik ook. Want een man die een paar nachten in een walvis overleeft, vergeet je niet snel! Maar die andere twee namen zeiden me helemaal niets.

Als je opgroeit, hoor je vaak de verhalen uit je eigen religie. Ouders die hun kinderen islamitisch opvoeden, lezen bijvoorbeeld voor uit de Koran of uit de verhalen van Mohammed. Kinderen die hindoe zijn, horen mooie verhalen over hun goden. En als je op een school zit die speciaal bij jouw geloof past, zoals een christelijke school, dan hoor je daar ook de verhalen die bij jouw religie horen.

In Nederland wonen mensen met veel verschillende religies en tradities. En natuurlijk ook veel mensen die geen geloof hebben. Jij hebt in je klas of in je buurt misschien ook wel kinderen met verschillende geloven. Ik wil jullie graag de verhalen die bij ieders achtergrond horen, leren kennen. Omdat de verhalen mooi zijn en vaak spannend. Maar ook omdat jullie dan wat meer van elkaar weten. Zoals de namen van elkaars engelen, goden en helden!

We wonen samen in een grote, grote wereld met mensen die heel verschillend denken en geloven. En toch ook weer niet. Want je zult zien dat het in de verhalen die je hier kunt lezen vaak over liefde gaat, over respect, trouw en aandacht voor elkaar. Je zult ook ontdekken dat er soms ook dingen gebeuren in verschillende religies die veel op elkaar lijken.

Een verhalenboek als dit was er nog niet. Daarom heb ik het

geschreven. Het lijkt me geweldig als je ouders, verzorgers, opa's en oma's of meesters en juffen lekker voorlezen uit dit boek. Maar je kunt het natuurlijk ook prima zelf lezen!

Ik hoop dat je veel plezier beleeft aan de verhalen in dit boek. Maar wat ik vooral stiekem hoop, is dat het lezen van deze verhalen een beetje helpt om elkaar beter te begrijpen.

Janny van der Molen

Dank

Ieder hoofdstuk had een eigen meelezer, iemand die de religie als geen ander kent. Al die meelezers wil ik graag heel hartelijk bedanken voor hun kritische blik, verbetersuggesties en enthousiasme!

Voor het christendom: Prof. dr. Jan Willem van Henten, hoogleraar Uitlegging van het Nieuwe Testament, vroeg-christelijke letterkunde en Hellenistisch-Joodse literatuur aan de Faculteit der Geesteswetenschappen, Leerstoelgroep Bijbelwetenschappen van de Universiteit van Amsterdam.

Voor het jodendom: Mw. dr. Ronit Nikolsky, universitair docent Hebreeuwse Cultuur aan de Faculteit der Letteren van de Rijksuniversiteit van Groningen.

Voor het hindoeïsme: Pandit drs. Suruj Biere, hindoestaans priester en indoloog. Gespecialiseerd in de functie van onderwijs in godsdienstige vorming. Actief binnen de hervormingsbeweging Arya Samaj en de Hindoeraad Nederland (HRN). Werkzaam voor de Organisatie voor Hindoe Media (OHM). Verder verbonden aan Nieuwe Sporen als vertrouwenspersoon.

Voor het boeddhisme: Mw. dr. Jildi Mohamad Sjah, studeerde Talen en Culturen van Zuid- en Centraal Azië in Groningen en Leiden. Nu werkzaam als docent levensbeschouwing en Grieks en voorzitter van de stichting Vrienden van het Boeddhisme.

Voor de islam: Imam Hamza Zeid Kailani, geestelijk leider en bruggenbouwer. Actief in de dialoog tussen islam en christenen. Was imam in onder andere penitentiaire instelling Over Amstel (de 'Bijlmerbajes'), was lange tijd lid van werkgroep Islam van de Raad van Kerken, en was vicevoorzitter van de Islamitische Universiteit in Rotterdam.

Boeddhisme

Inleiding

Wie was Boeddha?
Boeddha betekent: hij die wakker is geworden. Straks lees je waarom Boeddha Boeddha heet. Maar eerst dit: Boeddha werd ongeveer 2500 jaar geleden geboren als een echte prins in het land dat we nu Nepal noemen. Zijn naam was prins Siddhartha. Toen Siddhartha ouder werd, begon hij zijn leven als rijke prins steeds minder leuk te vinden. Hij ontdekte dat er veel méér was dan lekker eten, mooie kleren en dure paleizen. Siddhartha werd steeds nieuwsgieriger naar de vraag wat écht belangrijk is. Hij wilde weten wat waarheid was, wat mensen écht gelukkig maakt. Hij wilde ook graag weten wat mensen moeten doen om hun verdriet en zorgen van zich af te schudden. Daarom besloot hij al zijn rijkdom en luxe op te geven en op zoek te gaan naar de antwoorden op zijn vragen.

Prins Siddhartha vond de antwoorden op zijn vragen niet één-twee-drie. Maar uiteindelijk lukte het hem. Het was alsof hij als een vogel boven de wereld en de mensen kon vliegen en zo op een andere manier kon zien hoe alles met elkaar te maken heeft. Hij beleefde alles wat een mens beleven kan. Dus verdriet, maar ook vreugde. Honger en overvloed. Domheid en wijsheid . Het leek alsof hij wakker werd uit een lange slaap en alles helderder zag dan daarvoor. Daarom werd Siddhartha's naam: Boeddha, hij die wakker is geworden.

Boeddha trok door het hele land om mensen te vertellen over wat hij had geleerd. Dat deed hij 45 jaar lang. Boeddha betekende heel veel voor vele mensen. Mensen die zich bij hem aansloten, noemden zich boeddhisten.

Vandaag de dag wonen de meeste boeddhisten in Azië, maar in Europa en Amerika is het boeddhisme ook bekend. Het is moeilijk te zeggen hoeveel boeddhisten er in de wereld zijn, maar het zijn er toch zeker honderden miljoenen.

Zijn er veel boeddhistische verhalen?
Jazeker! In die verhalen vertelt Boeddha de mensen wat zij kunnen doen om een einde te maken aan hun verdriet en lijden. Of ze gaan bijvoorbeeld over vriendschap en rekening houden met elkaar. De verhalen die Boeddha vertelde, waren soms net sprookjes. Heel beroemd zijn de jataka's. In die verhalen vertelt Boeddha over zijn vorige levens. In die vorige levens is hij soms een mens, maar soms ook een dier, zoals een hert of een aap. Na het verhaal van Siddhartha vind je een paar van die jataka's. Boeddhisten hebben daarnaast ook heilige boeken waar de belangrijkste ideeën van Boeddha in staan, zoals de Soetra's en de Pali-canon.

Waarover gaat het in het boeddhisme?
Boeddha's belangrijkste boodschap is dat mensen zelf iets van hun leven kunnen maken. Ze hoeven niet een god te aanbidden om een goed leven te verdienen: de mensen moeten het zélf doen. Om zo gelukkig mogelijk te leven, moeten mensen vier belangrijke dingen weten, zegt Boeddha. Hij noemt die belangrijke dingen 'de vier edele waarheden'.

De eerste van die vier waarheden is dat er nu eenmaal veel lijden, veel pijn en verdriet in het leven van mensen is.

De tweede edele waarheid zegt dat lijden eigenlijk de schuld van de mensen zelf is. Die zijn nooit tevreden en willen altijd meer.

Maar... er is wel een manier om een einde te maken aan dit lijden van de mensen, zegt de derde waarheid.

Hoe dat moet, vertelt de vierde waarheid. Die waarheid bestaat uit acht stappen die allemaal met elkaar te maken hebben.

De eerste stap is dat je je best moet doen om de lessen van Boeddha te begrijpen.

De tweede stap is dat je moet proberen de juiste besluiten te nemen; besluiten waar je andere mensen niet mee tekortdoet.

De derde stap is dat je geen lelijke dingen of leugens moet vertellen over anderen.

De vierde stap is dat je respect moet hebben voor alles wat leeft en niemand kwaad moet doen.

De vijfde stap gaat over werk. Je moet werk kiezen waar anderen niet onder lijden.

De zesde stap is dat je goed moet doen. Wat dat is, goed doen? Daarover moet je zelf goed nadenken!

De zevende stap zegt dat je goed moet opletten, zodat er geen vervelende dingen gebeuren.

En de laatste, achtste stap, vraagt van je dat jij je van tijd tot tijd terugtrekt om even helemaal stil te zijn.

Boeddhisten zien de acht stappen als de spaken van een wiel. Een wiel dat dankzij de wijsheid van Boeddha is gaan draaien. Dit wiel, dat boeddhisten 'het wiel van de kennis' noemen, is het belangrijkste symbool van het boeddhisme. Je komt het daarom op iedere pagina tegen.

Er is veel te vertellen over het boeddhisme. Bijvoorbeeld over de manier waarop boeddhisten leven, over de plaatsen waar ze stil zijn, over hun traditionele kleding, hun feesten en ga zo maar door. Er zijn prachtige boeken voor kinderen die hierover vertellen. Je hebt ze niet nodig om de verhalen in dit boek te begrijpen. Ze zijn wel heel leuk als je wat meer wilt weten!

Een wel heel vreemde droom

Op een nacht, in een land dat nu Nepal heet, ging een vrouw met een schok rechtop in bed zitten. Het was koningin Maya, de vrouw van koning Suddhodana, en ze was net wakker geworden.

'Ik heb toch zo'n wonderlijke droom gehad,' zei ze tegen haar man. 'Ik droomde dat een prachtige jonge olifant met gouden slagtanden mijn kamer binnenkwam. Het leek wel alsof hij licht gaf. Ik heb nog nooit zoiets moois gezien. Hij kwam steeds dichterbij, maar ik was helemaal niet bang.'

'Tjonge,' zei koning Suddhodana.

'Maar het vreemdste komt nog,' zei zijn vrouw. 'De olifant stond naast ons bed. Hij drukte zachtjes tegen mijn zij. En toen leek het alsof hij helemaal in mijn zij verdween. Dat gaf een heel speciaal gevoel. Ik voel me nog warm en gelukkig vanbinnen.'

Toen veerde koning Suddhodana op. 'Hier wil ik meer van weten,' zei hij opgewonden. Hij had ook wel door dat dit een droom met een boodschap was, maar welke? Dus riep de koning een aantal wijze mannen bijeen om de droom uit te leggen. Deze mannen hadden daar een speciaal talent voor. Ze deden het wel vaker.

Maya vertelde haar droom nog een keer. Ze deed het zo goed mogelijk. Want in dromen met een boodschap hebben kleine dingen soms grote betekenis.

De wijze mannen straalden van blijdschap toen zij haar verhaal hoorden.

'U krijgt een zoon,' glunderde een van de mannen. 'Een heel bijzondere zoon, want hij zal een groot leider worden.'

Het nieuws drong langzaam tot het echtpaar door. Ze kregen een kind. Een bijzonder kind. Een kind dat een groot leider zou worden.

Suddhodana keek bijzonder tevreden en verguld. Hij ging er meteen van uit dat zijn zoon een groot koninkrijk zou hebben en dus de baas zou zijn over veel mensen. En dat zijn zoon rijk zou zijn en beroemd.

Maar de wijze mannen hadden zijn gedachten geraden en zeiden: 'Er is ook een andere manier om leiding te geven aan mensen, koning Suddhodana.'

'Hoe dan?' vroeg de koning verbaasd.

'Het zou wel eens kunnen dat uw zoon koning wordt van de wijsheid.'

'Koning van de wijsheid?'

'Ja,' zeiden de mannen. 'Een soort leraar, maar dan een heel belangrijke. Een leraar die mensen laat zien hoe ze het geluk kunnen vinden en wat ze aan hun verdriet kunnen doen.'

Daar werden koningin Maya en koning Suddhodana wel even stil van. Hun zoon, een belangrijke leraar.

Maar de wijze mannen waren nog niet klaar. 'Maar voordat hij de

mensen dingen kan leren, moet hij zelf ook veel weten. Daarom zal hij eerst monnik moeten worden.'

Nu werd het koning Suddhodana allemaal wat te gortig. 'Hoezo monnik worden? Een monnik heeft helemaal niets! Die doet niets anders dan bidden en alleen zijn. Dat kan toch niet? Het is mijn zoon, een koningszoon. Kijk eens hoe rijk ik ben en hoe dol de mensen op mij zijn. Alles wat ik heb, kan straks voor mijn zoon zijn. Die kan in paleizen wonen, lekker eten, mooie cadeaus krijgen. Ik kan hem leren hoe hij nog rijker en beroemder kan worden. Waarom zou hij nou mónnik willen worden? Daar snap ik helemaal niets van!'

De wijze mannen zeiden: 'Hij moet juist al zijn rijkdom en macht opgeven om mensen te kunnen leren hoe zij écht geluk kunnen vinden.'

'Wat nou, écht geluk!' riep koning Suddhodana uit. Hij begon nu een beetje boos te worden. 'Noem je koning zijn van een land, zoals ik dat ben, geen écht geluk? Heb je mijn ontbijttafel wel eens gezien, mijn kleding en mijn paarden? Ik heb alles en juist dat maakt mij gelukkig!' brieste hij. 'Monnik worden? Daar komt niets van in. Ik zal er zelf voor zorgen dat mijn zoon een geweldige koning wordt. Let op mijn woorden!'

De baby voor wie het bloemen regende

Koningin Maya had het gemopper van haar man aangehoord. Ze snapte wel dat hij overstuur was. De boodschap van de wijze mannen beviel hem natuurlijk helemaal niet. Hij wilde juist een zoon om hem op te volgen als koning. Maar koningin Maya geloofde de wijze mannen. Zij voelde dat dit niet zomaar een kind was. De wijze mannen hadden gezegd dat hij de koning van de wijsheid zou worden. Koning van de wijsheid, dat klonk toch prachtig? Koningin Maya glom van trots.

De koningin was niet negen maanden zwanger, zoals iedere andere vrouw die een kindje verwacht, maar tien maanden. Toen kwam de dag dat het prinsje geboren zou worden.

'Ik moet gaan, Suddhodana,' zei Maya. 'Je weet dat een vrouw bij haar familie moet zijn als haar kind bijna komt. Maak je geen zorgen. Het komt allemaal goed. Ik stuur je zo snel mogelijk bericht als onze baby er is.'

Koningin Maya verliet het paleis om naar haar moeder te gaan. Maar toen zij bij het bos in de buurt van de plaats Lumbini kwam, voelde ze dat het zover was. Ze stapte uit haar koets, klampte zich vast aan een boom en baarde haar zoon. Het ging ongelooflijk snel. Iedere moeder zou ervan dromen dat het zo zou gaan! Het kostte Maya geen enkele moeite het jongetje ter wereld te brengen. Maar ja, dit was dan ook geen gewoon kindje...

Op het moment dat de kleine jongen geboren werd, trilde de aarde, verschenen er prachtige bloemen aan de bomen en hing er een heerlijke geur over de hele aarde. Alle mensen, ver weg en dichtbij, voelden dat er iets heel speciaals was gebeurd. Ze voelden zich heel erg gelukkig en waren op slag hun ziektes en verdriet kwijt. Gevangenen waren vrij, doven konden weer horen. Het was een moment van vreugde zoals de wereld dat nog nooit had gekend.

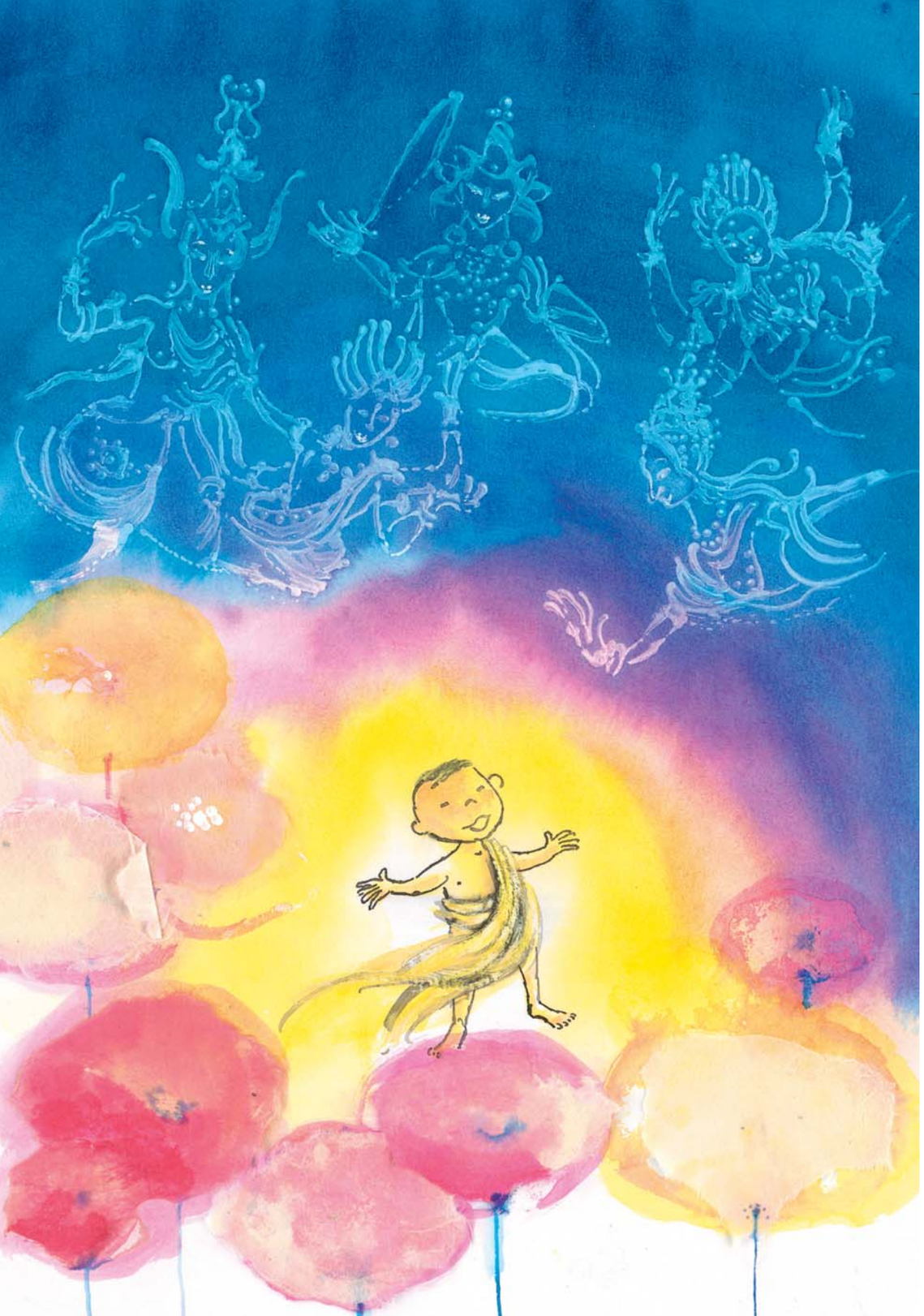

Maya keek verbaasd om zich heen. Ze was ontroerd en blij. Dit was toch werkelijk schitterend! Maar het werd nog mooier, want opeens zag Maya allemaal goden. Op de grond, in de lucht, overal waren ze.

Ze zeiden tegen Maya: 'Wees blij, Maya. Je hebt een bijzondere zoon gekregen!'

En er gebeurden nog meer ongelooflijke dingen. Want heb jij ooit een baby gezien die kan lopen?! Deze baby kon het! Hij stond op alsof dat de normaalste zaak van de wereld was en liep zeven stappen naar het noorden, zeven naar het zuiden, zeven naar het oosten en zeven naar het westen. Bij iedere stap die hij zette, kwamen prachtige lotusbloemen uit de grond.

Maar dat was nog niet alles. De baby kon niet alleen meteen lopen, hij kon ook praten. Hij deed zijn mondje open en zei: 'Ik zal ervoor zorgen dat mensen nooit meer verdriet hebben.'

De koning besloot zijn zoon Siddhartha Gautama te noemen. Maar iedereen zei altijd gewoon Siddhartha.

Ver weg van de plaats waar Siddhartha werd geboren, woonde Asita. Asita was een kluizenaar: hij had ervoor gekozen alleen te leven, ver weg van de mensen en de stad. Hij had besloten al zijn tijd en liefde aan de goden te geven. Dat deed hij door veel te bidden en na te denken. Hij had daardoor een speciale band gekregen met de goden.

Op een dag zag Asita dat de goden vrolijker waren dan anders.

'Vertel eens,' zei Asita, 'wat is er aan de hand? Waarom zijn jullie zo blij?'

De goden zeiden: 'Koning Suddhodana heeft een bijzondere zoon gekregen. Dit kind zal mensen gelukkig maken en ervoor zorgen dat iedereen een eerlijke kans krijgt.'

Asita voelde zich van het ene op het andere moment intens gelukkig. Hij wist zeker dat deze koningszoon het leven van de mensen voor altijd zou veranderen. Zijn hart maakte een sprongetje. Dit kind werd Boeddha. Nu moet je weten dat vóór die tijd al veel men-

sen geprobeerd hadden de wijsheid te vinden om zo een goede leraar voor alle andere mensen te zijn. Ze noemden dat 'Boeddha' worden. Maar het was nog niemand goed gelukt.

Zo snel Asita kon, reisde hij naar het paleis van koning Suddhodana om de baby te ontmoeten. Asita was heel ontroerd toen hij het jongetje zag. Hij had een brok in zijn keel toen hij zachtjes zei: 'De wereld zal nooit meer hetzelfde zijn nu dit kind is geboren.'

Toen begon hij te huilen. 'Dit kind zal wijsheid vinden en daar mensen over vertellen,' zei hij. 'Er zijn zo veel mensen die dat geprobeerd hebben, maar zonder succes. Uw zoon zal het wél lukken. Wat zou ik graag de dag meemaken dat dit kind Boeddha wordt. Maar ik ben oud. Ik zal er vast niet meer bij kunnen zijn. O, wat vind ik dat jammer. Heel jammer.'

Verderop in het paleis verzorgden duizenden godinnen moeder Maya. Het ging niet goed met de koningin. Helemaal niet goed zelfs. Een week na de geboorte van Siddhartha stierf ze. Ze had een glimlach om haar lippen omdat ze trots was op het prachtige kind dat zij had gekregen! Maar natuurlijk was iedereen wel heel verdrietig. Iedereen hield van Maya. Het was een lieve, eerlijke koningin geweest die goed was voor de mensen.

Wat nu? Koning Suddhodana vroeg een tante het prinsje op te voeden. Dat deed ze. Suddhodana was heel rijk, dus kreeg het prinsje alleen het beste van het beste: de mooiste kleren, het beste eten en het duurste speelgoed.

De koning was natuurlijk niet vergeten wat de wijze mannen hadden gezegd nadat Maya had gedroomd van de olifant in haar zij. De wijze mannen hadden voorspeld dat prins Siddhartha monnik zou willen worden en daarna niets meer zou willen weten van mooie, dure spullen en macht. Suddhodana maakte zich zorgen. Wat als de wijze mannen toch gelijk hadden?

Hij riep opnieuw de wijze mannen bij zich.

'Wanneer zal mijn zoon besluiten monnik te worden?' vroeg hij.

'Als hij de vier voortekenen ziet,' zeiden zij.

'Welke voortekenen?' vroeg de koning. 'En wat is dat eigenlijk, een voorteken?'

'Dat is een soort boodschap. Een boodschap van de goden. Met die voortekenen willen de goden uw zoon laten zien wat verdriet is en wat hij kan doen om daar een einde aan te maken.'

'En hoe zien die voortekenen er dan uit?'

'De voortekenen komen naar hem toe als mensen. Eerst zal hij een heel oud mens zien, dan een zieke, dan een dode en dan een monnik. Als hij alle vier heeft gezien, zal hij besluiten monnik te worden.'

'Nooit!' tierde Suddhodana. En hij besloot alles op alles te zetten om te voorkomen dat zijn zoon ook maar één van die vier voortekenen zou zien. 'Ik moet ervoor zorgen dat hij het paleis niet verlaat,' zei hij hardop tegen zichzelf. 'En dat gaat ook wel lukken, zolang ik zorg voor genoeg plezier en afleiding. Mijn zoon zal zich nooit vervelen.'

De koning zorgde dat Siddhartha altijd goed gezelschap had. Hij had vaak vriendjes en vriendinnetjes over de vloer. Ze mochten allemaal mee-eten en blijven slapen. En regelmatig werden er feesten gehouden in het paleis. Alleen het lekkerste eten was goed genoeg voor de prins. En er waren altijd muzikanten om voor vrolijke muziek te zorgen. Ook liet de koning verschillende paleizen bouwen zodat de prins ieder seizoen in een ander huis kon wonen.

Toch was de koning er niet helemaal gerust op. Voor de zekerheid stelde hij een aantal bewakers aan die Siddhartha goed in de gaten moesten houden.

'Denk erom,' zei hij tegen de bewakers, 'dat mijn zoon niet buiten de tuinen van het paleis komt.' Ik wil niet dat hij de kans krijgt de voortekenen te zien, dacht hij bij zichzelf. 'En jaag iedereen weg die er ziek of oud uitziet!' riep hij erachteraan.

Om de tuinen liet de koning een hoge muur bouwen. De poorten in die muur zaten altijd op slot.

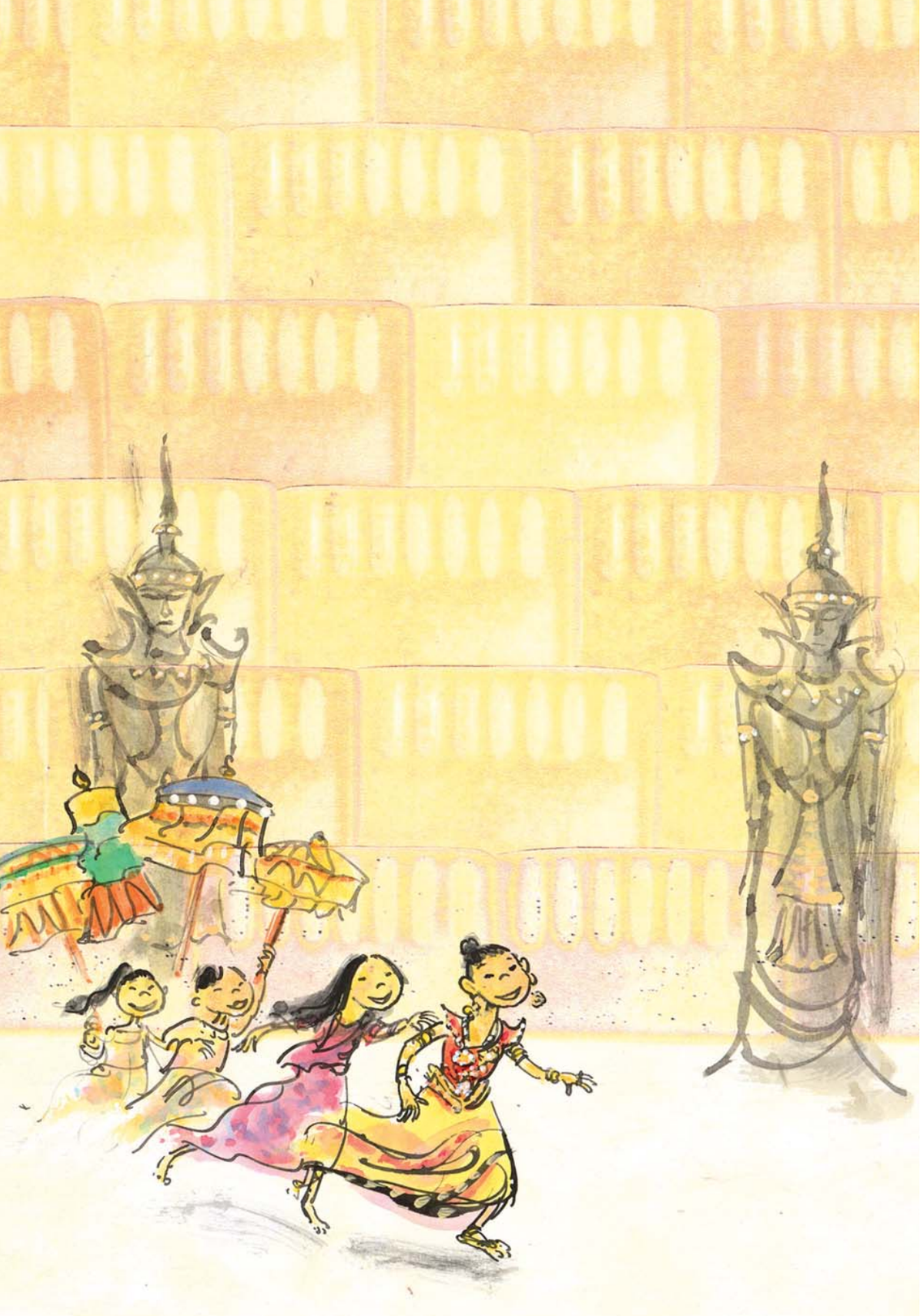

Opgesloten in de mooiste paleizen

Zo groeide prins Siddhartha op. Hij was nu een jongeman. Om ervoor te zorgen dat hij zich ook nu niet zou vervelen, nam de koning niet tien of twintig, maar veertigduizend meisjes in dienst om voor Siddhartha te dansen. De meisjes waren prachtig gekleed en behandelden de prins alsof hij een god was.

'O, Siddhartha, wat ben je mooi en knap,' zeiden ze. 'En zo grappig en slim.' Dat was natuurlijk leuk om te horen voor de jonge prins, en hij was dan ook best gelukkig.

Toch maakte de koning zich nog altijd zorgen. Siddhartha was nieuwsgierig naar de wereld achter de paleismuren. Hij wilde weten wat er nog meer te zien was in de wereld. Maar hij mocht vooral niet in die gewone wereld komen! Dan zou hij immers de voortekenen kunnen zien. De koning moest dus van alles verzinnen om Siddhartha af te leiden.

Als Siddhartha nu eens een vrouw had, bedacht de koning. Een vrouw die hem écht gelukkig maakte? Dan zou hij toch geen behoefte meer hebben om het paleis te verlaten? En dus deed hij zijn best de allermooiste, slimste en liefste vrouwen van het land te vinden. Die vrouwen stelde hij voor aan zijn zoon.

Jasodhara kwam als laatste binnen. Wat een mooie vrouw! dacht Siddhartha. Wat zag ze er lief uit, en slim! En wat een schitterende lange haren had ze!

Jasodhara veroverde het hart van de prins. Maar de vader van Jasodhara wilde zeker weten dat Siddhartha de beste man was voor zijn dochter. Er waren wel meer prinsen die met Jasodhara wilden trouwen. Hij kon natuurlijk niet weten dat Siddhartha niet zomaar een prins was.

De vader van Jasodhara daagde alle prinsen uit voor een wedstrijd. De jongemannen moesten boogschieten, een boom om-

hakken en paardrijden. En natuurlijk won Siddhartha, want er was niemand zo slim en sterk als hij.

Jaren gingen voorbij. Siddhartha bracht zijn tijd door met Jasodhara en deed waar hij zin in had.

Op een dag zeiden de adviseurs van de koning: 'Majesteit, prins Siddhartha maakt alleen maar plezier. Hij eet, drinkt, luistert naar muziek. Maar hij leert niets. Dit kan toch zo niet doorgaan? Wat als er een oorlog uitbreekt? Wat als hij het koningschap van u moet overnemen? Kan hij dat wel? Is hij daar wel klaar voor?'

De koning begreep wat zijn adviseurs bedoelden. Hij besloot er met zijn zoon over te praten.

'Zoon, je weet dat je op een dag koning zult worden,' zei hij. 'Ik wil weten of je dat kunt. Ik ga je testen.'

Siddhartha reageerde ontspannen. 'Geef me een week, vader,' zei hij. 'Daarna zal ik laten zien dat u zich geen zorgen hoeft te maken.' En zo gebeurde het.

Een week later riep Siddhartha de beste boogschutters van het land bij elkaar. Hij pakte zijn boog en zei: 'Zien jullie dat kleine takje daarginds? Let maar op, dat ga ik in tweeën splijten met mijn boog.' Een enkeling lachte. Dat dunne takje splijten? Dat konden zelfs de beste boogschutters niet! Anderen keken vol spanning hoe de prins heel geconcentreerd zijn boog spande, zijn pijl richtte en... het takje precies doormidden spleet. Wat een knappe boogschutter! Dit was uitzonderlijk! Zoals hij was er niemand!

De adviseurs waren enorm onder de indruk en gooiden al hun twijfels over de kwaliteiten van de toekomstige koning overboord. Siddhartha zou later een goede koning worden.

En dus kon prins Siddhartha lekker verder leven in zijn gouden kooi en alleen maar leuke dingen doen. Zoals met zijn koets door de mooie paleistuinen rijden.

Op zo'n dag zeiden de goden tegen elkaar: 'Het is tijd dat Siddhartha de voortekenen ziet.'

Eén van de goden vermomde zich als oude man met een kromme rug, grijze haren en een stok. Alleen Siddhartha en de koetsier konden de man zien, verder niemand. Siddhartha schrok zich een hoedje. Hij had nog nooit eerder een oud mens gezien. Wat zag dat er ellendig uit!

'Wat is er met die man aan de hand?' vroeg Siddhartha aan zijn koetsier.

'Nou ja, dat spreekt toch vanzelf!' zei de koetsier. 'Iedereen weet toch dat alles wat leeft, oud wordt. Zo zien mensen eruit die niet lang meer te leven hebben.'

'Wat?' zei Siddhartha. 'Wat bedoel je? Hoezo wordt iedereen oud?'

'Dat gaat vanzelf,' zei de koetsier. 'U en ik worden ook oud. Iedereen wordt oud. Dat is gewoon zo.'

De koning, die zijn zoon en de koetsier in de gaten hield, maar de oude man niet kon zien, begreep niet waarom zijn zoon zo haastig terugkwam naar het paleis.

'Wat is er aan de hand?' vroeg hij aan een van zijn adviseurs.

‘Hij heeft een oud mens gezien,’ zeiden zij. En toen zeiden ze iets wat de koning níét wilde horen. ‘Dit is zijn eerste stap om monnik te worden. Na vandaag zal hij nooit meer dezelfde zijn.’

De koning was in paniek. Dit kon hij niet toestaan! De prins had afleiding nodig, en wel nú!

‘Organiseer een mooi feest,’ zei de koning tegen zijn dienaren. Zijn stem trilde. ‘Het kan me niet schelen wat het kost. Zorg dat hij aan niets anders denkt dan aan lol maken. En zorg dat er meer bewakers staan bij de paleismuren. Dit mag nooit meer gebeuren!’

Maar de voortekenen waren alleen te zien voor de prins. De koning kon daarom helemaal niet voorkomen dat Siddhartha opnieuw een voorteken zag. Dit keer kwam een god naar hem toe die eruitzag als een zieke man.

Dat raakte Siddhartha diep. ‘Wat erg,’ fluisterde hij. ‘Ik zou willen dat ik u kon helpen.’ Maar wat kon hij anders doen dan teruggaan naar zijn paleis?

Opnieuw deed koning Suddhodana alles wat hij kon verzinnen om zijn zoon gelukkig en blij te maken. De bewakers letten nog meer dan daarvoor op dat de prins geen voortekenen meer zou zien. Maar of dat lukte...?

De prins die geen prins meer wilde zijn

Siddhartha had een oude man gezien en een man die heel erg ziek was. Hij was er akelig van. Als hij zijn ogen dichtdeed, zag hij ze weer voor zich. Het leven was niet alleen maar leuk en vrolijk. Dat was hem nu wel duidelijk. Maar hij kon maar moeilijk aan het idee wennen. Hij kon ook ziek worden, of Jasodhara... En al die tijd had niemand hem dat verteld!

Intussen deed de koning van alles om hem te laten vergeten wat hij had gezien. En een legertje bewakers moest ervoor zorgen dat Siddhartha geen voortekenen meer zou zien.

Maar dat gebeurde toch. Siddhartha zag een dode man.

‘Wat... wat is er met die man?’ vroeg Siddhartha onthutst toen hij de dode zag. ‘Hij ligt daar zo stil en zijn kleur is zo vreemd. Kom, laten we hem overeind helpen en wat te eten en te drinken geven.’

‘Dat zal niet gaan, hoogheid,’ zei de koetsier. ‘Hij is dood.’

‘Dood?’ Siddhartha was helemaal van slag.

‘Ja, dood, hoogheid. Mensen gaan dood. Sommige eerder dan andere. Maar dood gaan we allemaal.’

Siddhartha voelde een enorme boosheid en verdriet opborrelen. Dood. Voor altijd weg. Waarom toch? En waarom had niemand hem dat eerder verteld?

Maar zijn vader deed wat hij steeds had gedaan: proberen met mooie cadeaus, feesten en lekker eten zijn zoon op andere gedachten te brengen. Zodat de prins zou vergeten wat hij had gezien.

Maar dat lukte nu echt niet meer. Siddhartha kon de beelden van de oude, de zieke en de dode man niet meer van zich afzetten. Hij was niet langer een vrolijke, onbezorgde prins. Hij piekerde.

‘Ga naar huis,’ zei hij tegen de danseressen die zijn vader had laten komen om hem op te vrolijken. En zelfs de beste koks konden niets meer maken waar hij nog van smulde. ‘Nee. Dank je. Ik heb geen

honger,' was steevast zijn antwoord als een bediende hem de heerlijkste maaltijden aanbood.

Op een dag maakte Siddhartha voor de zoveelste keer een tocht met zijn koets door de mooie paleistuinen. Hij zag een man lopen die andere kleding droeg dan andere mensen. Maar dat was niet het opvallendste. De man kéék anders, hij bewoog anders. Het leek wel alsof hij niet van deze wereld was.

'Wat is dat voor een man?' vroeg hij aan zijn koetsier.

'Dat is een monnik, hoogheid. Hij denkt veel na over het leven en over de dood. Hij wil leven op de manier zoals de goden dat hebben bedoeld.'

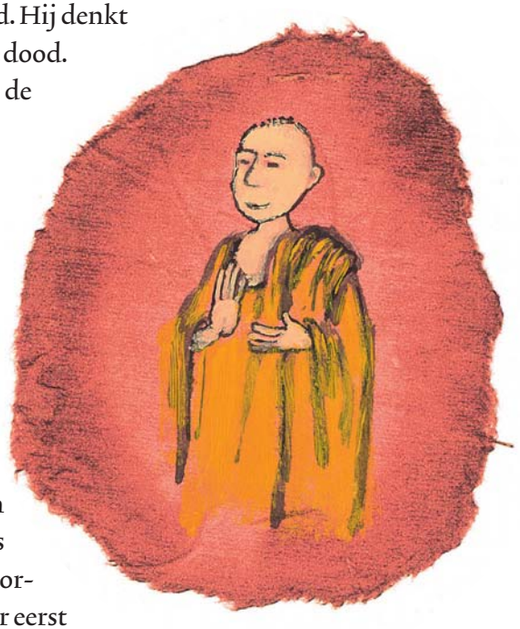

De prins was diep onder de indruk van de monnik. Er ging een rust en wijsheid van hem uit die Siddhartha ook wel zou willen hebben.

De goden besloten dat dit het moment was dat Siddhartha zich terug zou trekken uit de bewoonde wereld om zich voor te bereiden op het Boeddha-zijn. Hij zou als Boeddha een groot voorbeeld worden voor heel veel mensen. Maar eerst moest hij nog een heleboel leren. Hij zou klein en nederig moeten zijn. Daarom moest hij eerst monnik worden.

Pats, boem! Als bij donderslag voelde Siddhartha dat hij monnik wilde worden. Wat konden hem die mooie kleren, de fantastische maaltijden, de feesten en de bedienden schelen? Hij wilde wijsheid vinden. Hij wilde weten waarom de dingen zijn zoals ze zijn. Waarom mensen geboren worden. Waarom ze sterven. Hoe mensen een goed leven samen kunnen hebben. Dat soort dingen. En hij wilde

de goden leren kennen. Zijn huis, zijn kleren, zijn rijkdom en zijn roem vond hij niet belangrijk meer.

'Ik wil een einde maken aan het verdriet van mensen,' zei hij hardop. Opeens werd dat alles hem helemaal duidelijk. 'Dit is wat de goden van mij willen. Dit is waarom ik geboren ben: om de mensen goed te doen.' Hij wist inmiddels hoe het heette als je na lang zoeken de waarheid vond. Dan werd je Boeddha. En dat wilde Siddhartha: Boeddha worden. Siddhartha was nu 29 jaar oud en hij wist het zeker: hij moest het paleis achterlaten en zijn eigen weg gaan.

Jasodhara verwachtte op dat moment hun eerste kindje. Toeval bestaat niet. Want op hetzelfde moment dat Siddhartha besloot monnik te worden, werd zijn zoon geboren.

Toen de prins hoorde van de geboorte van zijn zoon, zei hij: 'Deze jongen houdt mij vast aan een leven dat ik niet meer wil leiden. Ik moet gaan.'

Koning Suddhodana hoorde dit en besloot de baby Rahoela te noemen. Dit betekent zoiets als: hij die me belemmert te doen wat ik wil.

Nu lijkt het net alsof Siddhartha niet blij was met zijn zoon, maar dat is niet waar. Siddhartha hield heel veel van zijn zoon en van zijn vrouw, maar toch kon hij niet langer bij hen blijven.

Rahoela zal net zo blij zijn als ik, als het me lukt Boeddha te worden, dacht hij bij zichzelf. Als Boeddha kan ik meer voor hem doen dan als ongelukkige vader.

Midden in de nacht, terwijl iedereen lag te slapen, gaf hij de mooie Jasodhara en zijn zoontje een voorzichtige kus, keek nog één keer om en vertrok. Zijn bediende Channa zadelde het paard Kanthaka voor de toekomstige Boeddha. De goden zorgden ervoor dat Kanthaka's hoeven de grond niet raakten, zodat niemand in het paleis hoorde dat de prins vertrok. Het leek wel alsof het paard boven de aarde zweefde.

Toen Siddhartha bij de paleispoorten kwam, zag hij dat zijn vader er tweeduizend soldaten bij had gezet om zijn zoon binnen te houden.

'O, dat los ik wel op,' zei Siddhartha tegen Channa en Kanthaka. Maar hij hoefde niets te doen. Goden deden de poort voor hem open.

Maar nu even dit. Goden zijn niet altijd lief en aardig. Er zijn ook kwaaie, vervelende goden. Zoals Mara de Boze. Mara de Boze moest niets hebben van al dat goede en lieve gedoe. Hij vond het juist leuk als mensen slechte dingen doen. Hij vond het leuk om mensen in de war te brengen. Als hij ervoor kon zorgen dat iemand zich in de nesten werkte, had Mara de Boze de tijd van zijn leven.

En nu had Mara zin om Siddhartha, die heilige boon, te pakken te nemen. Hij had gezien dat Siddhartha het paleis verliet en bedacht dat hij hem eens even lekker in verwarring zou brengen.

Hij zei op zijn vriendelijkst: 'Siddhartha, waar ga je naartoe? Weet je dan niet dat je over zeven dagen nog rijker zult worden? Ga terug naar huis nu het nog kan!'

Maar Siddhartha liet zich niet van de wijs brengen. 'Geld interes-

seert me niet,' zei hij. 'Ik wil Boeddha worden en alle mensen op aarde vreugde brengen.'

Mara de Boze droop af, maar hield de toekomstige Boeddha vanaf dat moment nauwlettend in de gaten. Mara was vast van plan met Siddhartha te gaan klieren. Hij zou hem net zo lang slechte ideetjes influisteren tot Siddhartha ervoor zou kiezen slechterik te worden in plaats van Boeddha. Eigenlijk was Mara de Boze aan het vechten met de goede goden. Voor wie zou Siddhartha kiezen? 'Voor mij natuurlijk,' gniffelde Mara. 'Let maar eens op.'

Siddhartha, Channa en Kanthaka gingen verder op hun reis. Ze werden vergezeld door vele goden die zorgden voor licht en muziek. De hemel regende bloemen. Alsof de goden wilden zeggen: 'Je hebt een goed besluit genomen, Siddhartha! We zullen je helpen!'

In één nacht tijd reisde Siddhartha door drie koninkrijken. Toen was hij ver genoeg van het paleis om niet zomaar gevonden te worden door de troepen van zijn vader. Siddhartha zei tegen zijn bediende: 'Het is nu tijd voor jou om naar huis te gaan, Channa. Neem het paard mee. Ik loop vanaf hier verder. Zeg tegen mijn familieleden dat zij niet verdrietig moeten zijn. Ik zal hun vreugde brengen.'

Channa stribbelde tegen, want hij hield van zijn baas. Maar Siddhartha hield voet bij stuk. En dus vertrokken Channa en Kanthaka. Het paard kon het gemis van zijn baasje niet verdragen en stierf snel daarna. Channa keerde alleen terug naar het paleis.

Toen de koning de volgende dag zag dat zijn zoon weg was, begreep hij dat Siddhartha niet terug zou komen. Hij huilde van verdriet. Hij had zo zijn best gedaan zijn zoon bij zich te houden, maar het was niet gelukt.

'O zoon,' huilde hij. 'Mijn lieve, lieve zoon.'

Weg mooie kleren, weg huis, weg lekker eten

Daar stond Siddhartha dan, de prins die geen prins meer wilde zijn. Zonder bediende, zonder paard. Helemaal alleen. Maar hij had wel een doel. Hij wilde Boeddha worden. Hij wilde wijsheid vinden en een einde maken aan lijden en verdriet.

Siddhartha deed al zijn sieraden af en sneed zijn lange lokken af met zijn zwaard. Hij keek eens naar zijn kleren. Niet het soort dat bedelende monniken dragen. Een god hielp Siddhartha een handje en zorgde ervoor dat hij de juiste kleding kreeg. Toen zag Siddhartha eruit als een bedelmonnik, een monnik die niet méér bezat dan de kleren aan zijn lijf en een beker die hij kon vullen met bij elkaar gebedeld eten. Maar was hij het daarmee ook?

De bedelmonnik Siddhartha besloot zich eerst een paar dagen terug te trekken in een grot om op adem te komen. Na zeven dagen kwam hij naar buiten en liep in de richting van de de stad Rajagaha in het land Magadha. Mmmm, honger, dacht Siddhartha. Al die tijd had hij niet zo aan eten gedacht, maar nu werd het tijd voor een maaltijd.

En dat betekende... bedelen! Als prins was Siddhartha natuurlijk altijd het beste van het beste gewend geweest. Maar als bedelmonnik moest hij maar afwachten wat de mensen hem zouden geven.

Van de mensen die hem zagen bedelen, viel de mond open van verbazing. Wie was dit? Dit was niet zomaar een bedelmonnik, dat zag je zo. Hij was zo... anders.

Er werd over Siddhartha gepraat op straat en er werd naar hem gewezen. 'Kijk, daar,' zeiden moeders tegen hun kinderen. 'Zie je die man daar? Vreemd is 'ie, hè?'

De koning van Magadha hoorde over hem en zei tegen zijn dienaren: 'Houd deze monnik goed in de gaten. Ik wil weten wie hij is.'

Siddhartha nam zijn eerste bij elkaar gebedelde maaltijd mee en ging buiten de stadspoorten zitten. Wat was het eten vies! Euahh! Het zou moeilijk worden aan zijn nieuwe leven te wennen. Maar hij had geen spijt. Hij voelde dat hij de juiste keuze had gemaakt.

De dienaren van de koning vertelden hun meester dat de bedelmonnik buiten de stadspoort zat te eten, dus besloot de koning Siddhartha op te zoeken. Toen hij de toekomstige Boeddha Siddhartha zag, begreep hij meteen wat de mensen bedoelden: hij zag er inderdaad indrukwekkend uit. Dit was niet zomaar een monnik.

Hij was zo van hem onder de indruk dat hij hem alles toevertrouwde. 'Neem mijn koninkrijk,' zei hij tegen Siddhartha. 'Ik wil je alles geven. Want ik weet zeker dat jij eens Boeddha zult zijn.'

'O, maar koning,' zei Siddhartha. 'Ik verlang helemaal niet naar mooie spullen. Die heb ik gehad. Ik ben nu op zoek naar iets wat waardevoller is dan juwelen en mooie kleren. En om dat te bereiken, moet ik juist leven zonder dure spullen.'

Dat antwoord verbaasde de koning. Dit moest wel een bijzonder mens zijn. 'Het allerbeste dan maar,' zei hij.

'Ook voor u,' zei Siddhartha en hij vervolgde zijn reis.

Ik moet veel leren, dacht Siddhartha. Ik word niet zomaar Boeddha. Ik moet leren wat wijsheid is. Ik moet afleren verkeerde dingen te doen. Ik moet leren stil te zijn, te luisteren naar wat diep binnen in me is. Ik moet altijd klaarstaan voor andere mensen en voor de goden. En er is vast nog meer wat ik moet leren. Maar wie vertelt me al die dingen die ik moet weten? Hoe leer ik hoe ik lijden weg kan nemen? Hoe leer ik wat de betekenis is van ouderdom, van ziekte en van de dood?

Siddhartha zocht leraren en vond die ook. Maar hij was niet tevreden over wat zij hem vertelden. 'Wij kunnen u niet meer leren,' zeiden de leraren. 'U weet meer dan wij. U zou onze leraar moeten worden in plaats van andersom.'

Er zat voor Siddhartha niets anders op dan verder te zoeken. Toen dacht hij: Misschien gun ik mezelf nog te veel. Misschien moet ik nog eenvoudiger leven. Maar hoe?

Hij eindigde zijn reis in een bos waar hij vijf mannen zag zitten. Ze zaten helemaal stil en leken met hun gedachten ergens anders te zijn. Het duurde even voor hij aan de mannen durfde te vragen wie ze waren en wat ze deden. De mannen vertelden dat ze de baas probeerden te worden over hun lichaam. Ze aten en dronken bijna niets en zaten uren achtereen stil.

'Als we de baas zijn over ons lichaam, en eten, drinken en plezier niet meer nodig hebben, zullen we het geluk vinden,' zei een van de mannen.

Natuurlijk! dacht Siddhartha. Dit moet de manier zijn om Boeddha te worden.

In de zes jaren die volgden deed hij met hen mee. Zes jaren! De mannen hadden bewondering voor de enorme wilskracht van Siddhartha en bleven al die tijd bij hem. Siddhartha at bijna niets meer. Hij hield zichzelf in leven met een zaadje van een olieplant of met een rijstkorrel. Maar er waren ook dagen dat hij helemaal niets at.

De goden konden natuurlijk niet toestaan dat Siddhartha zou sterven door gebrek aan eten. Daarom zorgden zij ervoor, zonder dat hij het doorhad, dat hij toch genoeg levenssappen binnenkreeg. Toch werd Siddhartha heel mager. Hij zat onder het stof en zag er ongelukkig uit. Hij verloor zo veel kracht dat het op een dag leek alsof hij dood was. Maar Siddhartha ging niet echt dood.

Hij kroop overeind en zei tegen de mannen: 'Nu is het genoeg geweest. Wat heeft het me geholpen dat ik zes jaar lang nauwelijks heb gegeten en me heb afgezonderd van alles en iedereen? Niets toch zeker? De rijkdom waarin ik leefde als prins bracht me geen geluk, maar dit leven evenmin. Wat ik wil, is het verdriet van de mensen wegnemen. Zo gaat dat niet lukken. Er moet een andere manier zijn.' Hij pakte zijn bedelnap en ging op weg naar de stad om te bedelen om eten.

De vijf mannen keken verbaasd naar Siddhartha die even later lekker zat te eten. Ze waren teleurgesteld. Al die tijd hadden ze gedacht dat deze man Boeddha zou worden. Maar blijkbaar hadden ze zich vergist. Hij zou hen niet verder helpen op hun eigen weg naar het geluk. Ze besloten niet meer bij hem te blijven. Siddhartha vond het wel prima zo. Hij vond het niet erg om alleen te zijn.

Nu was er in die tijd een jonge vrouw. Ze heette Sudjata. Sudjata was de goden heel dankbaar. Zij had hen namelijk om een goede man én een zoon gevraagd en ze had beide gekregen. Zij wilde de goden nu het beste van het beste aanbieden. En dus zocht ze duizend koeien bij elkaar en bracht die naar een veld waar prachtig rijk gras groeide. Sudjata wilde de koeien gaan melken. Maar wat was dat? De melk stroomde zomaar uit de uiers. Ze hoefde er helemaal niets voor te doen! De goden helpen me, dacht Sudjata. Wat bijzonder!

De melk van de duizend koeien die Sudjata had uitgekozen, gaf ze aan vijfhonderd koeien. Met de melk die deze koeien gaven, voedde ze tweehonderdvijftig koeien. En zo ging ze door tot er nog acht koeien over waren. Van deze acht koeien nam ze melk, proefde die en was tevreden. Lekkerder melk dan deze was er niet. Sudjata maakte van die melk heerlijke pap.

Ook voor Siddhartha was het een speciale dag. Hij had die nacht vijf dromen gehad. Toen hij wakker werd, wist hij het zeker: vandaag word ik Boeddha. Hij waste zichzelf, kleedde zich aan en ging onder een mooie, grote boom zitten tot de tijd kwam om te gaan bedelen voor wat eten.

Zoals hij daar zat, straalde hij een ongekende kracht en vrede uit. De bediende van Sudjata, Poenja, zag hem het eerst zitten.

God is zelf naar beneden gekomen om de pap die Sudjata heeft gemaakt te proeven! dacht zij en ze haastte zich naar Sudjata.

'Mevrouw, u moet snel komen!' zei ze. En ze vertelde wat ze had gezien.

Toen liet Sudjata een gouden schaal halen waarin ze de pap deed en liep naar Siddhartha.

'Dit is voor u, meester,' zei ze en ze boog eerbiedig haar hoofd.

Siddhartha nam de schaal in dankbaarheid aan en genoot van de pap die Sudjata zo liefdevol gemaakt had. Daarna zette hij de schaal in het water en zei hij tegen zichzelf: 'Als de schaal tegen de stroom in gaat, word ik vandaag Boeddha. Als de schaal met de stroom meegaat, word ik het niet.'

Mara de Boze treitert Siddhartha

De schaal dreef tegen de stroom in omhoog. Nu wist Siddhartha het zeker: vandaag zou hij Boeddha worden. Hij zou antwoorden krijgen op alle moeilijke vragen. En hij zou voortaan weten hoe verdriet en lijden te overwinnen zijn. Met al die kennis zou hij mensen kunnen helpen. Hij zou hun leraar kunnen zijn.

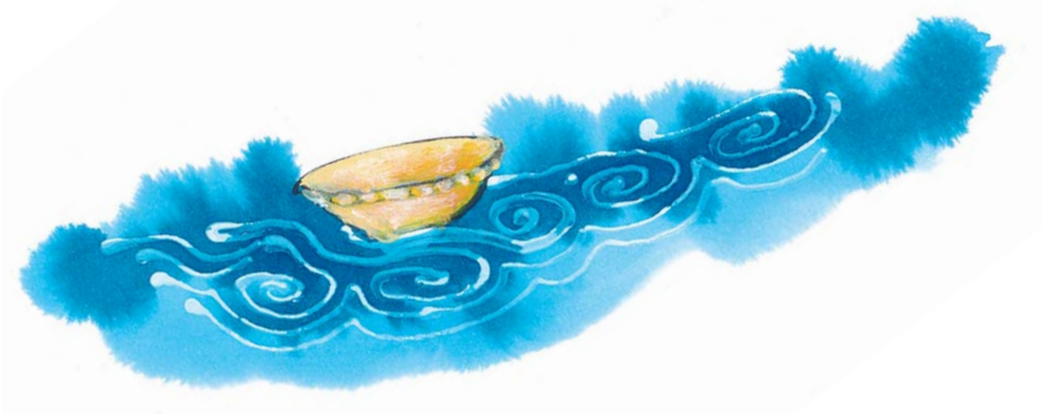

Siddhartha ging opnieuw onder de grote boom zitten, richtte zijn ogen op het oosten en wachtte af. 'Ik moet nu geduldig zijn,' zei hij tegen zichzelf. 'Gewoon stilzitten en wachten.'

Toen kwamen er goden uit de hemel, die hem bloemen brachten en prachtig voor hem zongen. En iemand bracht hem gras om op te zitten.

Dit wordt mooi, dacht Siddhartha. Hij was blij, want hij had lang gezocht naar wijsheid en nu zou hij die vinden.

Zo wachtte Siddhartha tot het moment zou komen om Boeddha te worden. Hoe dat precies zou gaan wist hij natuurlijk niet, want hij kende niemand die Boeddha was. Er zat niets anders op dan te wachten.

Kun jij je Mara de Boze nog herinneren? De nare god die liever wilde dat Siddhartha slechte dingen zou doen dan aardige? Sinds de nacht dat Siddhartha het paleis had verlaten, zes jaar geleden, had Mara hem goed in de gaten gehouden. Nu zag hij Siddhartha onder de boom zitten.

'O, dus de prins denkt dat de tijd gekomen is om Boeddha te worden,' grijnsde Mara. 'Dat heeft hij mooi mis, want ik wil niet dat hij Boeddha wordt. Ik wil dat mensen blijven lijden en zich ellendig voelen. Als Siddhartha Boeddha is, wordt iedereen vrolijk en blij. Wat is daar nu aan? Ik zal er een stokje voor steken!'

Mara de Boze riep alles en iedereen die kon helpen bij elkaar om ervoor te zorgen dat Siddhartha geen Boeddha zou worden. Hij had een leger en wapens. Maar de koning van de goden, Sakka, zorgde ook voor een leger; een leger van goden. Een leger zonder wapens. Zij dachten dat ze Mara wel konden verslaan met mooie en vriendelijke woorden. Maar ze maakten geen kans. Mara was veel sterker. Hij gebruikte zijn wapens en joeg alle goden weg. Siddhartha bleef alleen over.

'Nu heb ik je,' fluisterde Mara. 'Nu ga ik je storen zodat je die antwoorden niet krijgt en je dus geen Boeddha wordt.'

Siddhartha zat al die tijd stilletjes onder de boom. Hij verroerde zich niet. Het leek alsof de gevechten en de herrie aan hem voorbijgingen. Wat Mara de Boze ook deed om hem te storen, niets hielp. Mara werd steeds kwader. Wát! Was Siddhartha niet van plan te gaan staan? Was hij nog steeds van plan Boeddha te worden? Hij zou die bedelmonnik wel eens even krijgen!

'We vallen hem van achteren aan,' zei Mara tegen zijn leger. 'Dan heeft hij niets in de gaten.'

Maar daar had hij zich in vergist. Siddhartha had wél in de gaten wat er aan de hand was. Hij zei tegen zichzelf: 'Nu hier geen goden meer zijn om me te helpen, moet ik mezelf helpen. Het komt wel goed zolang ik rustig blijf.'

Toen sloeg Mara Siddhartha met wind en water. Maar gaf hij een

krimp? Nee. Daarna vuurde Mara stenen af op de toekomstige Boeddha, en vuur en rook. Maar was Siddhartha onder de indruk? Nee. Alles wat in de buurt van Siddhartha kwam, leek van hem af te glijden. Niets raakte hem écht.

Ten slotte dacht Mara: Ik zal hem bang maken door alles pikdonker te maken. En dat deed hij. Maar ook het donker raakte Siddhartha niet. Rondom hem bleef het licht. Het was net alsof er een lampje boven zijn hoofd scheen.

Mara zuchtte eens diep. Hij baalde ongelooflijk. Hij had alles uit de kast gehaald om te voorkomen dat Siddhartha Boeddha zou worden en het was hem niet gelukt. Hij sputterde nog wat tegen met lelijke woorden en beledigingen. 'Heilig boontje!' riep hij. Maar toen droop Mara af.

En de toekomstige Boeddha? Die bleef geduldig zitten op zijn kussentje van gras.

Toen kwamen de goede goden juichend bij Siddhartha. 'Dit is geweldig!' riepen ze. 'U hebt de Mara de Boze overwonnen. Als ú geen Boeddha wordt, dan lukt het helemaal niemand!' Ze brachten heerlijk geurende bloemen mee uit de hemel.

En terwijl Siddhartha rustig onder de boom zat, gebeurde er iets heel bijzonders. Het leek alsof hij alles kon zien wat er vroeger gebeurd was. Hij zag mooie dingen uit het verleden, en verdrietige. In een flits zag hij mensen en gebeurtenissen voorbijkomen. Hij begreep ineens waarom er oorlogen waren uitgebroken. En hij begreep hoe het kwam dat mensen ziek werden en doodgingen.

Siddhartha kon ook in de toekomst zien. Hij kon zien wat mensen moesten doen om gelukkig te worden. Eigenlijk voelde hij al het mooie en al het lelijke op de wereld tegelijkertijd. Siddhartha begreep opeens heel veel wat hij eerder niet gesnapt had. Hij begreep nu dat alles wat er in het leven van mensen gebeurt, goede dingen en vervelende dingen, zin heeft, ook al kunnen we die zin niet altijd begrijpen.

'Nu begrijp ik waarom mensen lijden,' zei hij hardop. 'Maar ik

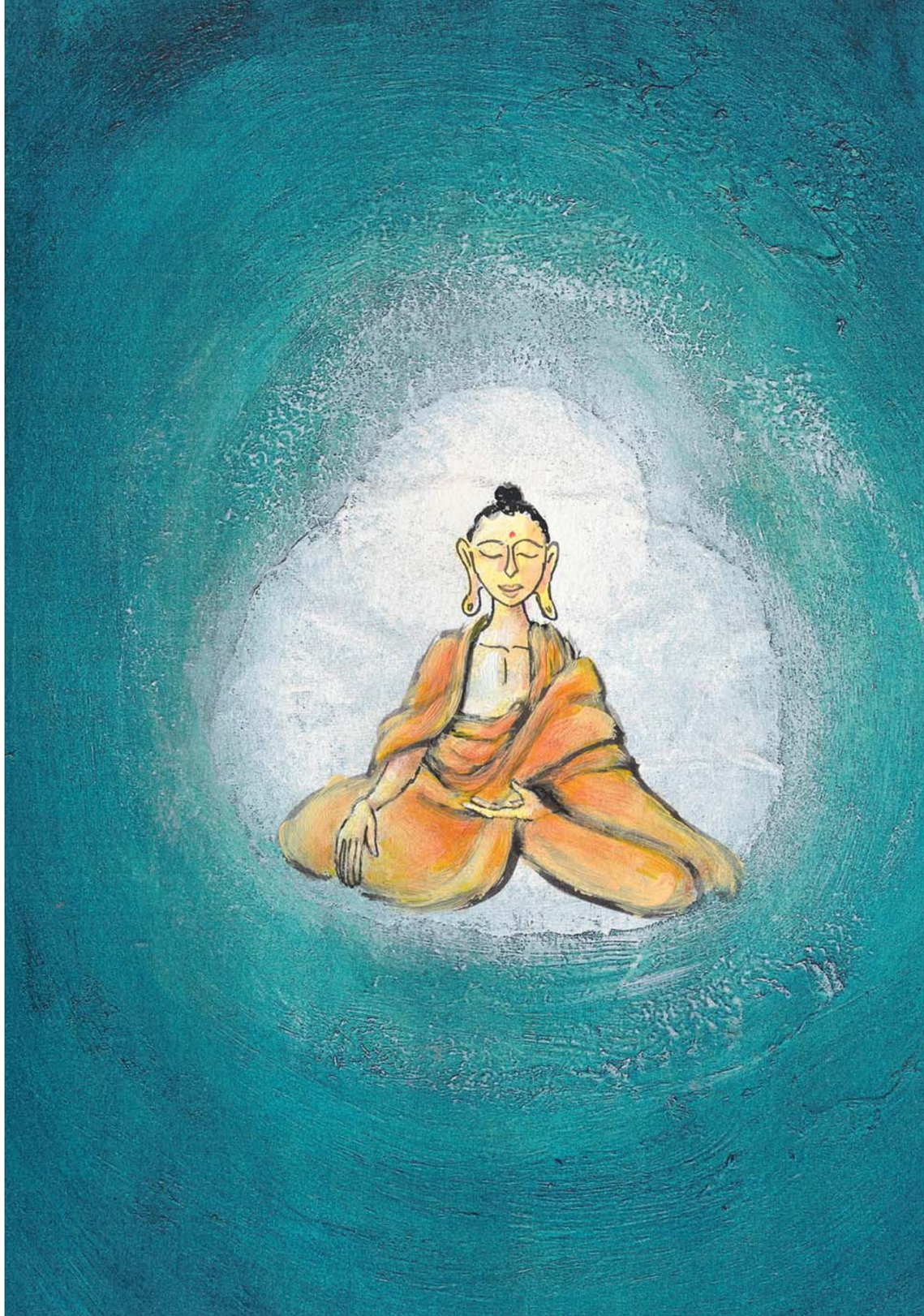

weet nu ook wat mensen kunnen doen om een einde te maken aan hun verdriet.' Het leek alsof zijn hart en zijn hoofd helemaal gevuld werden met liefde en wijsheid. Alle jaloezie, boosheid en verdriet verdwenen als sneeuw voor de zon.

Siddhartha straalde. Alles en iedereen om hem heen begreep dat dit het moment was waar hij op had gewacht. Nu was prins Siddhartha Boeddha. Hij was een rijke prins geweest en een arme monnik. Hij had veel gefeest, maar ook jarenlang bijna niet gegeten en gedronken. Hij had gezocht naar wijsheid, heel lang en heel gretig. En nu had hij het gevonden.

Boeddha zijn: hoe doe je dat?

Zeven dagen lang bleef Boeddha zitten op die plek daar onder de boom. Hij genoot van de enorme liefde en wijsheid die over hem gekomen was. Hij was nu Boeddha. En dat was even wennen. Na die zeven dagen bleef hij nog wekenlang in de buurt van de boom waar hij zo veel tijd onder doorgebracht had.

Toen zeiden de goden tegen elkaar: 'Wat is dit nu? Siddhartha is toch niet Boeddha geworden om een beetje onder een boom te zitten, de hele dag?'

Mara de Boze zat intussen te kniezen. Hij vond het verschrikkelijk dat Boeddha niet naar hem luisterde. 'Nu hij Boeddha is, gaat het me helemaal niet meer lukken macht over hem te krijgen,' pruilde hij tegen zijn drie dochters. Maar de dochters, die evenveel kwaad in de zin hadden als hun vader, zeiden: 'Niet opgeven, pa. Laat ons eens proberen om hem in de war te brengen. Wij zijn vrouwen en daar heeft een man toch een zwak voor, ook al is hij Boeddha. Wij zullen wel proberen hem iets slechts te laten doen.'

En zo gingen ze op Boeddha af. Maar die had helemaal geen oog voor hen. Toen zeiden ze tegen elkaar: 'Misschien houdt hij meer van oudere vrouwen. Misschien luistert hij wel naar een rijpe vrouw. We zullen ons op verschillende manieren aan hem laten zien, dan zit er altijd wel een vrouw bij die hem tot iets naars kan aanzetten.'

Zo gezegd, zo gedaan. Maar Boeddha zei tegen hen: 'Ik ben niet geïnteresseerd in jullie praatjes. Jullie willen me verleiden tot het kwaad, dat heb ik heus wel in de gaten. Maar ik heb het kwaad van me afgeschud. Ga weg en kom niet meer terug!'

De dochters dropen af en zeiden tegen hun vader: 'Hij is echt Boeddha. Het heeft geen zin om nog te proberen hem tot slechte dingen te verleiden.'